

Voortgangsrapportage inclusie gemeente januari 2020

Inleiding

In Nederland zijn er 2,5 miljoen mensen met een beperking. Ook zijn er steeds meer mensen die ouder worden en met beperkingen te maken krijgen. Hiernaast kunnen mensen tijdelijk beperkingen ervaren wegens zwangerschap, ziekte, blessures etc. Tenslotte zijn er een heleboel naasten van mensen met een beperking.

Mensen met een beperking zijn niet hun beperking. Het zijn inwoners, werknemers en consumenten van West Betuwe. Kortom, een samenleving waarin iedereen meedoet, heeft voor iedereen voordelen. In 2016 is het VN-verdrag over de rechten van personen met een handicap door Nederland ondertekend. Daarom is elke Nederlandse gemeente nu verplicht om een lokaal inclusiebeleid te ontwikkelen en uit te voeren. De bekrachtiging van het VN-verdrag verplicht de overheid om te bouwen aan een samenleving waarin mensen met een beperking volwaardig mee kunnen doen, de zogenaamde inclusieve samenleving. In een inclusieve samenleving zijn non-discriminatie, gelijke kansen, toegankelijkheid en respect voor inherente waardigheid en persoonlijke autonomie algemene beginselen. Strikt genomen gaat het om algemene mensenrechten. Het VN-verdrag benadrukt nog eens dat deze rechten ook gelden voor mensen met een beperking.

In een inclusieve gemeente voelt iedereen zich welkom. Met en zonder beperking. Om daarvoor te zorgen, moet elke gemeente een Lokale Inclusie Agenda opstellen. Hierin staat hoe de gemeente werkt aan het waarmaken van het VN-verdrag en dus aan een inclusieve samenleving. Denk bijvoorbeeld aan toegankelijke gebouwen en sportverenigingen waar iedereen zich welkom voelt. De Lokale Inclusie Agenda wordt samen met mensen met een beperking opgesteld. Zij mogen dus meepraten over wat beter kan in onze gemeente.

Inclusie voor de fusie

Geldermalsen

In 2018 is de oud- gemeente Geldermalsen gestart met een inclusiegroep bestaande uit een aantal inwoners met een beperking (ervaringsdeskundigen). Met behulp van een trainee is er ambtelijk aandacht gekomen voor inclusie en is er een ambtelijke (interne) werkgroep opgericht. De gemeente werkte nauw met de inclusiegroep samen. Er zijn inclusie bijeenkomsten en activiteiten gerealiseerd. Eerste stap in 2018: bewustwording van inclusie. Externe organisaties: Inclusiegroep, Welzijn West Betuwe, VNG, Disability Studies, Bibliotheek, Klokhuis Beesd, 's Heerenloo, Thomashuis Beesd, Adviesraad Sociaal Domein, GGD.

In januari en februari 2018 zijn er inclusiebijeenkomsten georganiseerd om 'prioriteiten te stellen samen met ervaringsdeskundigen en andere inwoners. De volgende thema's binnen inclusie kregen prioriteit en fungeren als speerpunten:

- Meer zinvol werk
- Meer vrijetijd- en sportdagbesteding en elkaar ontmoeten
- Zichtbaarheid Team Sociaal en bekendheid/wegwijzer financiële hulp

- Toegankelijkheid en mobiliteit verbeteren

Geldermalsen is in 2018 gaan deelnemen aan het netwerk koplopersgemeenten inclusie met 25 andere gemeenten. In een persbericht van 23 april 2018 staat dat de volgende gemeenten meedoen aan het koploperprogramma: Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Dordrecht, Ermelo, **Geldermalsen**, Gooise Meren, Groningen, Haarlemmermeer, Hardenberg, Huizen, Krimpen aan den IJssel, Leiden, Maastricht, Meijerijstad, Oude IJsselstreek, Reusel-De Mierden, Rotterdam, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Westerveld, Woerden en Zwolle.

Activiteiten in West Betuwe of Geldermalsen

- Inclusiemarkt in 2016
- Simulatiewandeling met het college 2018. (Brillen op, blindegeleidestok, rolstoelen)
- Diverse acties: toegankelijke openbare toiletten (inclusief promotie landelijke app 'Hoge nood'), toegankelijke verkiezingen, toegankelijke dorpshuizen, oplossen diverse ruimtelijke knelpunten (laantaarnpalen verplaatsen, afritjes van trottoir maken).
- Informatieavond voor sportverenigingen over hoe om te gaan met kinderen met een beperking.

De oud gemeenten Lingewaal en Neerijnen was er geen specifieke aanpak voor inclusie, daar zijn wel in 2018 activiteiten uitgevoerd in het kader van inclusie. Deze activiteiten zijn ook in 2019 uitgevoerd.

Voor voormalig Neerijnen:

- Dorpstafels,
- buurtbus,
- kleding en speelgoedbank,
- ondersteuning mantelzorgers.

Voor voormalig Lingewaal:

- buurtbus,
- gehandicaptensport.

En vanuit het Manifest Lingewaal:

- prestatie afspraken welzijn gericht op ondersteuning vrijwilligers en versterken samenwerking tussen verenigingen,
- bevorderen woningbouw inwoners met beperking.

De afspraken in Lingewaal zijn vòòr 2018 gemaakt, maar lopen door t/m 2019.

Activiteiten en resultaten 2019

Vanaf 1-1-2019 is het West Betuws werken van kracht:

- Dienstverlening dichtbij en op maat
- Gebiedsgericht werken
- Flexibel en locatieonafhankelijk werken
- Wij zijn waar het werk ons nodig heeft

Dit nieuwe werken heeft betrekking op de hele organisatie en op de hele gemeente. De vier genoemde punten zijn bij uitstek een manier om inclusief te werken, rekening houdend met ieders mogelijkheden en voor inwoners de mogelijkheid om mee te kunnen doen.

Politiek/bestuurlijk

- In het College UitvoeringsProgramma (CUP) staat dat West Betuwe een inclusie gemeente blijft.
- Op 2 juli 2019 heeft de gemeenteraad een motie over inclusie aangenomen.
- Inclusie staat in de bestuurlijke agenda 2020 (q2). Afgesproken is dat er een lokale inclusie agenda wordt opgeleverd die aan de raad wordt toegezonden. Niet om te beslissen, want de lokale inclusie agenda is van de inwoners.
- Thema bespreking college heidag en management over opgave Inclusie: resultaat gedeeld beeld en kansen in de diverse portefeuilles.
- Thema op raadsbijeenkomst 3 september in Klokhuis Beesd: resultaat: informatie en bewustwording.
- Wethouder Van Maanen is op 12 juni 2019 naar de VNG bijeenkomst Nationale Buitenspeeldag over inclusief buitenspelen geweest.

Ambtelijk

- Deelname aan VNG Inclusiebijeenkomst VNG 5 november 2019 (Iedereen doet mee!).
- Het West Betuws werken: We zijn waar het werk ons nodig heeft. We gaan zo veel als mogelijk is naar de inwoners toe.
- We leveren maatwerk waar dat nodig is, zowel naar de inwoners als intern. Dat betekent dat we op het gebied van inclusie zo veel als mogelijk de inwoner (met een beperking) faciliteren.
- Voortgangsgesprekken met welzijn west Betuwe over de voortgang, voorbereiding en opbrengsten inclusiewerkgroep.
- Projectleider inclusie agenda is geworven
- Er komt een interne (gemeentehuis) inclusiegroep om de inclusie vorm te geven. Dit is een doorstart van de interne inclusiegroep die in 2018 in Geldermalsen al bestond.
- Deskresearch inclusie agenda en aanpak met gemeenten Vng netwerk.
- Uitwerking inclusie in het onderwijs en arbeidsmarkt over de koppeling praktijkonderwijs, afspraak met Werkzaak Er is nog geen resultaat. Cijfers komen nog.
- Disability studies 2 gesprekken over opzetten langdurig onderzoek over Familie en Kwaliteit van Bestaan en (Arbeids)participatie. Moet dit nog bespreken met Ton. Aan de deelnemende gemeenten wordt een financiële bijdrage gevraagd.
- Bijeenkomsten ervaringsdeskundigen.

Budgetten

Aanpassingen van beleid, en uitvoering (bijvoorbeeld aanpassingen van openbare ruimte) die vanuit de Lokale Inclusie Agenda naar voren komen, worden binnen bestaande budgetten opgelost.

Bijeenkomsten inclusiegroep

Er zijn in 2019 6 bijeenkomsten met de inclusiegroep geweest. Een beleidsadviseur van de gemeente is met twee leden van de inclusiegroep naar de inclusiebijeenkomst 'Jouw gemeente Inclusief' geweest.

Thema's die zijn besproken in 2019:

- Hoe meer inwoners (ervaringsdeskundigen) betrekken bij inclusie?
- Een aantal inwoners die bij inclusie betrokken zijn hebben alleen behoefte aan ontmoeting, willen niet meedenken met beleid.
- Begeleiding door een medewerker van Welzijn West Betuwe.

Wat gaat er in het eerste kwartaal 2020 gebeuren op inclusiegebied?

- Er is een 1^e bijeenkomst op 30 januari 2020 met de inclusiegroep over de huisvesting van het gemeentehuis geweest. Projectmanager Nico van de Poel heeft een presentatie gegeven over de toegankelijkheid voor inwoners als voor medewerkers. De ervaringsdeskundigen in de inclusiegroep hebben daar over mee kunnen denken. Er komt nog een vervolg bijeenkomst.
- Er komt een bijeenkomst met een aantal mensen uit de inclusiegroep over de toegankelijkheid van de gemeentelijke website. Datum volgt later. Wel overleg geweest met communicatie.
- Voorbereiding lokale inclusie agenda West Betuwe. Zie hiervoor de voorzet van Theo Oskam in de bijlage. De leden van de inclusiegroep hebben voorgesteld maandelijks bij elkaar te komen. Om de lokale inclusie agenda te maken, afspraken te maken over de uitvoering en de voortgang te bespreken. De agenda wordt een 'levend document'. Periodiek wordt de agenda geëvalueerd en kunnen er nieuwe punten bij komen.
- Bijeenkomst intermediairs Jeugdfonds Sport en Cultuur (JFSC) om meer bekendheid te geven aan minimaregelingen.
- Zorgbelang gaat een aantal dorpshuizen schouwen op toegankelijkheid. Dit gebeurt samen met inwoners uit West Betuwe met een beperking. Alle dorpshuizen zijn benaderd en kunnen zich op geven voor een schouw.

Vorbereiding inclusie agenda voor de gemeenteraad

Er wordt een startnotitie geschreven en er komt een lokale inclusie agenda. Om de raad mee te nemen organiseren we in april 2020 een inclusie avond in een denktankavond. Verschillende ervaringsdeskundigen kunnen dan worden uitgenodigd om iets te vertellen. Jaarlijks komt er een voortgangsrapportage voor de gemeenteraad met daarbij een aangepaste lokale inclusie agenda. Tevens komt er een jaarlijkse uitvoeringsagenda die ter kennisname aan de raad zal worden verzonden.

